

Nevelési képes szaklap a serdülő ifjuság számára

Megjelenik minden vasárnap egy iven.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

M. KALOCSA RÓZA.

Szerkesztői szállás: Szénatér, József utca 1 sz.
(hova a kéziratok és előfizetési pénzek küldendők.)

Előfizetési föltételek:

Egész évre 6 fnt — kr.

Félévre 3 „ — „

Negyedévre 1 „ 50 „

A kis fiu.

Játszaddoz csak, játszaddoz csak
Édes kedves kis fiu!
Nem illik a gyermek arczra
A búbánat — a ború!

Játszaddoz csak, játszaddoz csak,
A szabadba jösz-te ki!
Nézd, mi szép a nyílt természet . . .
Nézd, mi szép, mi ünnepi! . . .

Ím, a fákat zöld borítja,
Madár zeng a lombokon;
Jó fiu vagy . . . szereted te
A madárkát, jól tudom.

Ezer virág nyíl a réten . . .
Tarka lepkék ellepék.
Eredj, s kicsi kalapoddal
Fogj egy kis arany lepét!

Arany szárnyú kis madárka,
Kis pillangó, hallod-e!
Várd be azt a jó fücskát,
S játszaddozál ő vele!

Ott jönnek a kis barátok . . .
Ni, milyen vig mindenik!
Nosza elő azt a laptát!
Lássuk, kitől mi telik . . .

Fut a gyermek . . . fut az idő.
A nap gyorsan elhalad.
A jó gyerek füzfasipot
Farag ott a fa alatt.

A játéknak vége-vége . . .
Haza tér a kis gyerek.
„Jó anyácskám, — megéheztem —
Adj egy kicsi kenyeret!”

Boldog vagy te kis fücska,
— A fiúnak nincs baja —
Bár csak az a gyermekélet
Mind örökké tartana!

Kis szivedet nem nyomja még
A bú, gond, a vágy, remény;
Ha elfáradsz, megpihenhetsz
Jó anyádnak kebelén.

Játszaddoz csak, játszaddoz csak
Édes-kedves kis fiú . . .
Nem illik a gyermek arcra
A bú-bánat, a ború!

Hiszen úgy is elhagyod majd
Gyermekes játékaid:
Hogy ha élni, majd az élet,
— E nagy mester — megtanít! . . .

HETVEY GÁBOR.

Két árva története.

— Elbeszélés. —

IRTA MILESZ BÉLA.

(Folytatás.)

Gyuri és Ilka különben jól viselték magukat, jó engedelmes gyermekek voltak; Gyuri szorgalmas tanuló, Ilka kedves, okos gyermek, ki gondviselő mamájának már holmi apróbb szolgálókat is tehetett, melyekben kitünő pontosságot és ügyességet tanusított. — Így Földesyné asszonyságnak benső örömet szereztek az árvák, kik új helyökön, úgy látszott, nagyon jól találták magukat.

Igy telt el egy év. A szorgalmas nevelő bámulatos előhaladást tett a két fiuval. — Ilka is megtanult szépen írni, olvasni; a háztartás napi költségeit ő számolta már össze, s e mellett női kézimunkák készítésében is oktatást nyert jó gyámányjától.

A fiuk nagyban szorgalmatoskodtak; egy évi szorgalmuk gyümölcsét akarták felmutatni jó mamájoknak. Vizsgához készültek.

A nevelő ur üres óráiban a festésszettel foglalkozott, s meglehetősen rajzolt. A vizsga alkalmára egy szép történeti képet készített, melyet a fiuk közül az volt elnyerendő, ki jobban felel.

A vizsga várva-várt napja felviradt. A mamán s nevelőn kívül pár rokon is volt jelen, mint hallgató.

A fiuk kis tudományaikból általában jól feleltek, pár kérdésre azonban Béla urfi nem tudván megfelelni, Gyuri fejtette meg azokat. A dicsőség a Gyurié lett s a részre nem hajló hallgatók a képet neki ítelték.

Béla urfi erre azonnal felhuzta az orrát, s ez időtől fogva kezdte gyűlölni a jó Gyurit.

Délután a kertben voltak a fiuk egy nagy fa alatt, hol Gyuri kiterítvén a kapott képet, nagy örömmel nézegette azt s mutogatta Bélának.

— Nézd csak Béla, mily jól van találva Zrinyi Miklós; arcán hősies elszántság olvasható, szemeiben honszeretet s feláldozás tüze ragyog. Mily bátran megy a bizonyos halál elé.

— Mit mutogatod nekem a más rajzát, nem te készítetted, mit dicsekszel vele? monda Béla, durezásan fordítva el arczát.

— Hiszen nem is azért mutatom, mintha én készítettem volna, hiszen mindenki tudja, hogy a nevelő ur munkája; de lásd, oly szép e kép s aztán tudod mennyire örülök neki, hogy feleletemért nyertem, s úgy szeretném, ha te is örülnél velem.

— Majd, annak fogok örülni, a mit te nem is igazságosan nyertél, a mit én tőlem csikartál el.

— Ugyan Béla, kérlek, hogy mondhatsz már ilyen, hiszen mamád s rokonaid itélték nekem a képet.

— Az ám, de te belevágtál a feleletbe, mielőtt kérdeztek volna s engemet nem hagyta felelni.

— Legyen hited szerint, Béla, én nem ellenkezem veled; jer a nevelő urhoz, majd megmondja ő, hogy igaz-e rágalmad. Jer menjünk a nevelő urhoz.

— Mit? Én menjek? Én piszkoskodjam veled egy képért? Hiszen ha kell veszek magamnak százat, különbeket ennél, nem is irigylem tőled, hiszen ha anyám ide nem hoz, nem tudom meddig koldulhattál volna, míg egy ilyen képet szerezhetnél volna magadnak.

Gyurit mélyen sértették Béla szavai. Egy évig a legszebb barátságban, testvéri egyetértésben éltek s ime, most az urfi irigységből, kényességből megveti az árvát, sértő szavakkal illeti s fel-említi előtte előbbeni szegény sorsát.

— Béla, mérsékelj magadat, belőled az irigység szól, mond Gyuri kérő hangon.

— Hallgass, koldus kölyök! — csattan fel Béla urfi. Hozzám ne szólj többet; megvetlek, utállak, gyűlöllek, — azzal elment a kert más részébe.

Szegény Gyuri nagyot sohajtott, fejét megcsóválta, összetekerte a képet s a kastélyba ment.

A folyosón hugával találkozott, ki épen egy virág-állványra kapaszkodott fel s szagolgatta a virágokat. — Ugy illett a kis piros arczu, szőke fürtű eleven virág a nyíló rózsák közé.

Gyuri közeledésére leugrott a kis leány s mosolyogva sietett bátyja elébe.

— Oh kedves Gyurikám, de örülök, hogy oly szép vizsgát tettél, s hogy a képet is te nyerted el; a mama is nagyon örül ám. De te még sem vagy vidám, arczod olyan szomorú, talán rosszul vagy, mért nincs kedved?

— Örültem kedves Ilkám, csak ezelőtt egy félórával is örültem, de örömemet egy eset nagy szomorúságra változtatta.

— Beszélj Gyurikám, az Isten áldjon meg, mi történt veled, ki bántott? — kérde Ilka remegő hangon.

— Bélával a kertben voltam, mutogattam neki a képet s irigységből, hogy nem ő nyerte azt el, — mert egyéb okból nem is tehettem — engemet előbb elkezdett sértegetni, majd igazságtalansággal rágalmazott, mintha azt tőle csikartam volna el s végre szememre hányta előbbeni nyomorult sorsomat, koldusnak nevezett, megutált, megvetett, s többé szólni sem akar hozzám.

— Oh Gyuri, hisz ez borzasztó!

— Rettenetes a jelenre nézve is és talán kihat mindkettőnk jövőjére.

— S a mamának nem mondtad meg Béla méltatlankodását?

— Oly szándékkal jöttem ki a kertből, hogy elbeszélek neki mindent; de most meggondoltam, hogy saját gyermekét elébem teheti, annak a részére fog hajolni, bár hozzám is igen jó. Így hát legjobb lesz bevárni a történendőket, lehet, hogy Béla megbánja elhirtelenkedett tettét s nem fog mamájának az egésztől semmit szólni.

— Így hát legjobb lesz hallgatnunk s várnunk a dolog kimeletét. Hejh Gyuri, azért nagyon szorítja ám e dolog szívemet, hátha Béla elvádol s a mama megharagszik mindkettőnkre és elküld bennünket; oh Gyuri miesoda szomorú sors várhat akkor reánk.

— Légy nyugodt, testvér; gondviselő anyánk sokkal jobb, nemesebb szívű, mintsem e dologban hirtelen vagy rosszul ítélne; jér menjünk be, mutassunk vidám arcot.

(Folyt. köv.)

A chambordi erdő tündére.

LAGERTSRÖMTÖL.

(Folytatás.)

— Kegyed tündér, — rebegette Alexis alig hallhatóan, félve, hogy a bűvös nő haragját magára vonja.

De nem, a szép nő nem haragudott, hanem vidáman tekintte reá gyönyörű kék szemeivel, s szólt:

— Lám mily böles fiú vagy te, rögtön eltalálsz kiléteket! Más emberek azt hiszik felőlem, hogy hozzájok hasonló lény vagyok.

— Valóban? kérde Alexis.

— Igen, előbb hatalmam jeleit kívánják látni s csak akkor hisznek kilétemben. Te már előbb felismerél. Szólj kicsikém, tehetek értted valamit? mondd, van valami kívánatod?

— Most következik a java, — gondolá Alexis, s a mellett bibor vörös lett. Ugyan mit kívánjon rögtön? sok pénzt? De Maurice atyus, a falu lelkésze azt szokta mondani, hogy a pénz nem boldogít, s csak fásult keblüekké teszi az embereket, ennél fogva boldogtalanok lesznek. Szalma kalapját kezébe forgatva, zavartan szegezi tekintetét a földre.

— Válaszodra várok, — szólalt meg a vélt tündér, a bűvös vesszővel érintve Alexist, ki ezen érintésre ismét összerezett.

— Semmit sem óhajtok oly hón, mint, hogy Clemence nővérem ismét elégtül és boldog legyen, — szólt végre, összeszedvén minden bátorságát.

— Clemence a te nővéred?

— Igen, kedves, jó nővérem

— S ő szegény, és gondjai vannak?

— Ah kegyed mindent tud kegyes tündér.

— Úgy látszik, azért ne is ámíts engem semmivel; mert én csak az igazakon segítek.

— Igen, tudom, kegyed megbünteti a hazugokat, s kigyókat bocsájt ki szájokból.

— A hazugság maga a kigyó, bűvesszóm érintése nélkül, — szólt a hölgy egész komolysággal, Alexis bámulattal szemlélte.

— Nemde kicsikém, te nővéreden szeretnél segíteni, de mire volnál képes, hogy pénzt szerezz?

— Hisz tudja kegyed, hogy kertünk van?

— Természetesen.

— S hogy a vetemény nem sikerült, a gyümölcsöt meg ellopták?

— Igen, igen.

— Hogy tehát csak virágaink maradtak. — Itt kissé megálapodott, s aztán folytatá. — Lenne kegyed oly szíves, kieszközölni, hogy virágimat holnap jó áron eladhassam?

— Igen, megteszem, de csak egy feltét alatt, ha senkinek nem szólsz, hogy találkoztunk s együtt beszéltünk.

Alexis megigérte.

— Jó, tehát fogd e kis szalagot, melyet kalapomon viseltem; ha holnap vásárra viszed virágidat, tűzd kalapod mellé; de vigyázz reá, mert ez bűvszer, mely neked szerencsét hozand.

Alexis égő tekintettel f. gadá a szép szalagot.

— Ha valami rendkívüli vágy nyomná lelkedet, tégy e fa

odujába egy levélkét déli tizenkét és egy óra közt; de erről sem szólj senkinek.

Alexis ezt is megígérte.

— S most távozzál ama forráshoz, a tul ösvényen, mely szalagként vonul fel a dombon, s meríts e növény levelébe vizet, de ügyesen hozd ide, hogy el ne cseppenjen. — Érted! el ne cseppenjen, — lassan jöjj velem, vigyázva.

Alexis egy nagy levelet leszakított, s tova sietett. Midőn megmeríté, — előmlött a víz. Ismét megmeríté — és ismét előmlött.

Midőn nagy vigyázattal szerencsésen visszatért a vízzel, a tündér eltűnt. S ha a kék szalag nincs birtokában, az egészét álomképnek vélte volna. A szép szalagot mintegy áhitattal szemlélte, aztán összehajtá, kabátja zsebébe rejté, és haza sietett.

A falu végén Clemence, és ennek barátnője Martin Rozsa jöttek elébe; nővére össze vissza csókolá az eladásra felajánlott regényvért.

— De egyelőre megtartjuk — tevé hozzá! Clemence; — mert reményem, más becsületes uton is összeremthetem a lakbért. Ma nem fekszünk le éhezve, mert Martin asszony egy kosár eleséget küldött, holnap meg talán kedvez a szerencse a vásáron.

— Most minden nap vásár lesz, — mondá Rózsa; — mert a király és királyné tegnap este érkeztek a kastélyba; s még itt lesznek, naponként adhattok el virágot.

Alexis megragadva nővére kezét, szólt:

— Engedd meg Clemence, hogy holnap én vihessen a virágot eladásra; csak ez egyszer engedd meg!

— Ma nem tagadhatok meg tőled semmit, — válaszolt Clemence, a fiu barna piros arcát simogatva, kinek nem csak nővére, de anyja is vala.

Az est végtelen hosszúnak tetszett Alexis előtt; oly nyugtalan, oly halvány volt, hogy még a beteg nagyanyának is szemébe tűnt e változás; pedig roszul látott. Szegény fiu! — zsebében a kék szalaggal, s a nagyszerű kaland emlékeivel. — hallgatni!

Ez sok! Lelke alig bírta el a titok terhét, s hogy szószegő ne legyen, csakhamar jó éjt kívánt nagyanyjának és Clemence-nak, s padlás kamrácskájába vonult, hol előveheté, és szemlélheté a szeretett, és félt büvszert.

— Mily pompásan illatoz e szalag! egész másként, mint Toupet ur sárga selyem zsebbelije. Ezerszer kellemesben! gondolá Alexis, s a szalagot vánkosa alá helyezé. — Lám, tündér illatszer is létezik, — gondolá folytatólag, s a kellemes illattól, és a nap különféle benyomásaitól elkábulva, csakhamar elaludt.

(Folyt. köv.)

Magyarország történetének rövid kivonata.

Lajos után leányát a 12 éves

Máriát koronázták meg; 4 évi uralkodása után pedig

II. vagy Kis Károly előbb nápolyi király, az 1385-dik év utolsó napján Székesfejérvárott megkoronáztatván, rövid, 39 napig tartó országlása után, IV. Károly német caászár fia

Zsigmond brandenburgi herceg koronáztatott királylyá 20 éves korában, az 1387-dik év mart. 31-kén virágvasárnapján Benedek veszprémi püspök által Székesfejérvárott. — Ő művelt ember volt de egyszersmind könyelmű és zsarnok is, ő fejeztette le hédervári Kont Istvánt Budán 32 társával, ő idézte elő Husz Jánosnak 1415-ben máglyán való megégetése által a husziták hadát. — Meghalt 1437. decz. 9-kén, uralkodásának 51-dik s életének 70-dik évében; hamvai kivánsága szerint Nagyváradon első hitvese Mária mellé sz. László lábainál helyeztettek el. (Második neje Czillei Borbála volt, Czillei Fridriknek testvére, s ennek fia volt Ulrik.) Utánna vejét, leányát Erzsébetet jegyeztvén el neki,

Albert osztrák herceget koronázta meg Palóczy György esztergomi érsek az 1438 dik év első napján, ki egyszersmind az első habsburgi a magyar trónon, s ki jó szándéku fejedelem vala, s rövid két évi uralkodását nevezetes törvények hozása által tette emlékezetessé, p. o. hogy a király az országban lakjék, a nádor, kit eddig a király nevezett ki, ez után az ország rendei által választásék. Meghalt 1349-ben vérhasban Neszmélyen, (Komárom m.) s Székesfejérvárott temettetett el; utánna Jagelló fia, az ifju

I. Ulászló lengyel király koronáztatott meg Székesfejérvárott 1440. jul. 18-án az esztergomi érsek által; alatta élt Hunyady János, ki mind a hazának, mind a kereszténységnek védangyala lett a török ellen.

S. J.

(Folyt. köv.)

Visszapillantások a múltba.

1723-ban augustus 20-án halt meg Cantemir Demeter, ki a hires Timur, vagy Tamerlantól származtatá magát. Cantemir arról nevezetes, hogy latin nyelven megírta a török birodalom emelkedését és bukását. E művet több europai nyelvre átfordíták.

Cantemir még több jeles művet is hagyott maga után, jelesen: „A Mohamed vallás rendszere“ „Dacia története“ stb. E kitünő herezeg az élő nyelveket mind beszélte, azonkívül sokféle tudományban jártas volt.

Bazalt hegység Erdélyben. (Lásd 522. l.)

1796. augusztus 12. E nap Károly főherceg egy győzelmét jelöli Bernadotte francia tábornok fölött Teining mellett.

1813-ban auguszt. 23-án Napoleon hadtestének balszárnyával Berlinig akart előnyomulni, azonban a svéd koronaher-

Bölcnyvadászát. (Lásd 524. l.)

W. Schmittmann
d. sculpsit

ezeg Teltovnál Oudinot marsalt visszanyomta, miáltal Napoleon terve meghiusult.

1828. auguszt. 24-én halt meg Páris mellett Montrougeban Gall, ki 1758-ban született Tiefenbrunnban, a württembergi királyságban. Gall nevezetessé tette magát koponyatana által. Ő már gyermekkorában észlelte az iskolában, hogy a mely gyermek könnyen tanul könyv nélkül, annak nagy szemei vannak. Ebből azt következtette, hogy az emlékezés szervezete a koponyában a szemek táján összepontosul. Egész életében a koponya és agy szervezetével foglalkozott, és erre vonatkozó igen értékes iratokat hagyott vissza.

Fönn és alant.

Képpel.

Földünk olyan mint egy tüzes golyó, amely lassankint kihül s bensejében tartja legtovább a meleget. De mily óriási golyó s mily óriási idő kívántatik kihüléséhez! Évezredek óta jutott arra az állapotra, hogy felső kérgé hideg, a víz elvált a földtől s a lassankint hidegülő testben a legkülönbélebb anyagok elváltak egymástól s előállott a föld bensejében az arany, vas és egyéb érczek. Egy nagyszerű átalakulás alkalmával régi régi erdő óriási fái a föld tüzes gyomrába temettetvén ott levegő nélkül elégték — megszenesültek — s most mint kőszén hozzuk ismét napvilágra. Kőszénbányákban tökéletesen rá ismerni a fa alakjára, ágaira, leveleire, ott van eltemetve az ősz korszak kísérteteként. — Az északi azaz német tenger partján kihalászott gyanta nem egyéb, mint e korszak fáinak megkeményült nedve, megmagyarázhatlan esoda által, földomlások, rengések alkalmával jutva a tenger fenekére.

Nagyszerű s rendkívül érdekes volna tudni azt, mi van alattunk? Már az is, aminek a tudomány eddig is nyomára jött, megbecsülhetlen. Ha mint szellem bejárhatnak a föld felső kérgén alól eső rétegeket, követve az ásványok gazdag ereit, melyek hosszú utakat futnak be a föld alatt, ép úgy mint a forrás mindenféle rétegen áthatolva, a földszinére fakad s ott hatalmas folyammá növekedve a nagy tengerrel egyesül, mely ismét ezer és ezer apró ér által valamely szárazföldi tóval van összeköttetésben. Számptalan, a tudomány által névvel nevezett s szorosán elkülönített föld anyag, kővületek, jegecedések vannak egymásra halmozva, amint a teremtő

alkotta, s így maradnak mindaddig, míg emberi kéz nem hatol le hozzájuk s nem vájja ki társaságukból azt, mire szüksége van. Eddigelé negyedfél ezer lábnyi mélység a legnagyobb, mennyire a tenger színe alatt a föld mélyébe hatoltak, és pedig ausztriai bányákban.

Gömbünket egy bizonyos mélységig a nap melegíti, azután teljesen hideg s e hidegségtől kezdve befelé ismét minden száz láb-nál egy fokkal melegebb; e melegség azonban saját magából jó. A központon tüzes, az érczek olvadt állapotban forrongnak, kavarognak beljében s rést találva, borzasztó erővel törnek felfelé, mint ezt a tüzhányó hegyeknél látjuk; vagy pedig féluton nyilástelve a rétegekbe tolulnak s okozzák ama borzasztó földrengéseket, mely városokat semmisít meg, hegyomlásokat okoz. A gyógyerejű meleg források igen nagy mélységből fakadnak, mely a víz hőfokáról megítélhető, némelyik nemesak ásványt tartalmaz, hanem oly tulajdonsággal is bír, hogy a hosszabb ideig benn tartott tárgyakat kőkéreggel vonja be. Ily kövesítő forrás a híres karlsbadi Csehországban.

Ezek után talán képzeljük már, mi van alatt, most nézzük mi van fönn, földünk felületén.

A szárazföldet mindenfelé óriási hegylánczolatok futják be, melyek ismét szétágazva, kisebb csoportokat képeznek s végre mint halmok enyésznek el s követi őket a síkság, — erre már az eget leborolni látjuk.

Vannak hegyek, melyek csupa sziklákból, gránitból állanak, másoknak ismét homok, mészanyag alkatrészük. Igen szép s rendkívüli a bazalt hegy. Bazaltból áll Erdélyben a híres Detonata s képünk is egy ily hegyomladványt mutat, mely úgy néz ki, mint egy régi épület, melynek egyik oszlopa a másik után dőlt ki. A nagy természetnek gyönyörű szép munkája, ez egymás mellé sorakoztatott fekete oszlopcsoport, mely egész hegyet képez. Erdély a természettől oly dusan van megáldva szépséggel, hogy még ez sem hiányzik neki, mit alig találunk máshol, mint a Staffa sziget egy részén, barlangot képezve; az ugynevezett Fingal barlang ez, melynek képét szinte volt alkalmuk olvasóinknak látni.

Oly szép, oly meglepő az utazóra e bazalthegy megpillantása, hogy szótlán áll meg előtte. Azt véli a nap ragyogó sugára azért özönlí el e nagy orgonát, hogy hangot csaljon ki belőle. Tájéknál leírás és képzelem összevéve nem képes egy látványt felényire hiven elénk állítani. Ily munka a képzőművészet terén hoz babért.

Bölényvadászat.

Képpel.

Mult sz munkban a „különfélék“ közt említve levén a bölény, melyet Ő felsége az állatkertnek ajándékozott s egyszersmind azon körülmény is, hogy e faj már alig található Európában; jelenleg ez igen csinos képet adjuk, mely bölényvadászatot tüntet elő.

Az erdélyi főurak nagy szenvedélylyel üzték e vadászatot, egész ünnepélyességgel vonultak ki a hegyek közé, hol ez állatok tartózkodtak. Erős vadászebek által üzelve kifárasztattak s midőn már annyira elvadult az üldözött állat, hogy dühében mit sem látott, akkor körül vették s leszurták. Nagy diadal kísérte a sikerült vadászatot, mely azonban nagy veszélylyel járt.

A bölény a tulkok fajához tartozik, ugyszinte a bivaly és házi ökör, bika, tehén. Valamennyinek ismertető jele nagy erős termete széles melle s széles homloka. A bölény az europai emlős állatok közt a legnagyobb, feje idomtalan nagy, háta pupos; dühös vad természetű.

A Kaukaszus környékén s Amerika északi részén, most is található s ez utóbbi helyen sajátságos módon vadásztatnak. Fal-kástól járnak egyik mocsártól a másikhoz s ilyenkor üzőbe vétet-vén, bele rohanak az örvénybe, lezuhannak meredek sziklákról s magukat félig agyonzuzva, az épségben maradtak vadul tovarohanván, tehát védelem nélkül, a vadászok martalékává lesznek. Bőrüket használják, s husuk táplálékul szolgál.

Ilonka szünórái.

— Ilonka még az Óperencián is tul. —

Kis olvasóim közül aligha valamelyik mosolyogva azt nem mondja: ejnye, bizon Ilonka mesélni akar nekünk valamit, és azt gondolja, hogy mi azt azután el is hiszszük, már hogyan hinnénk mi olyanfélét el, hogy ő még az Óperencián is tul legyen, hiszen ez csak a dajkák meséiben fordul elő.

Ámde vannak ám az én kis olvasóim között olyanok is, kik a földrajzot gyökeresen tanulták, ezek aztán tudni fogják, hogy Ausztriában van egy vidék melyet Unter der Enz, másik, melyet Ober der Enz . . . Oberenz-nek neveznek, a régi vasutnélküli világ-

ban, ha a magyar fiut elvitték külső országba katonának ha már ő Ober-Enzen tul volt, roppant messzeségnek tünt föl neki, és innen származhatott az, hogy tul volt még az Operenczián is.

És így Ilonka csakugyan tul van tehát, és pedig egy kihiresztelt bájos vidéken, egy völgyben fekvő, világhírű gyógyfürdőben, Hall-ban.

(Sokszor megvolt már Ilonkának tiitva az okoskodás, a szerkesztő megmondá neki többször, hogy beszélje el a mi szépet látott, hallott egyszerűen, ne okskodjék felette, mindamellett mégsem állhatja meg, hogy most is összehasonlítást ne tegyen. Ez a Hall oly rendkívül híres szép vidékü, pedig igazán mondom, hogy a mi Felső Magyarországunk százsorta szebb. Eperjes, Kassa vidéke, hát még a Kárpátok alatt, hol a vidék nagyszerű megható fősége, elragadó szépsége Isten imadására készíti az embert, mily szép a hús völgyekben az a tarka virágos gyepszőnyeg a kopár sziklák aljában. Igazán mint a költő mondja:

Ha a föld Isten kalapja

Hazánk a bokréta rajta.

Jaj! hiszen nekem Hallról kellene beszélnem!

Tehát Hall egy meglehetősen magas hegyek által környezett völgyben fekszik, hatalmas gyógyerejű joodforrásával.

A vidék köznépe német, rendkívüli hangya szorgalmu, kevés szántóföldjüket nagyon tudják használni, a mint a buzát learatják, a már elkészített káposztaplántákat ültetik rögtön a felszántott földbe, öntözik, ápolják, és így egy nyáron kétszeres hasznát veszik. Ez így megy minden évben. A föld meggyőzi, mert egy ember, kinek kis darabka földje van, bár, a sok erdőségben több darab marhát tarthat és földjét gazdagon trágyázhatja, miben az erdőkben összegerebjelt rothadozó falevelekkel is nagyot segít magán. Termékeik nagyon kevés faju van, egy kis rozs, buza, burgonya, lóhere stb. Finom gyümölcsökről, arról a jó hevesi görög dinnyéről, őszi-baraczk, zöld kukoriczáról bizony itt az embereknek fogalmuk sincs, és Ilonka is keservesen sohajt fel: de jó volna egy kis zöld kukoricza.

Bizon áldott is az a mi Magyarországunk!

Már megint nem Hallról beszélek . . . pedig szünóráimat most csakugyan itt töltöm. A halli fürdő más tekintetben olyan magyaros, értem azt, hogy ha az ember az utcán megy többnyire magyar szót hall, csakugyan többet mint Pest némely utczáin. Oka ennek az, hogy a vendégeknek egy nagy

része magyarországi. Itt már megint szeretnék okoskodni egy kicsit, de félek a szerkesztőtől.

Mint hogy én nem vagyok beteg, csak időt tölteni s világot látni vagyok itt, tehát részt veszek a multságokban is, mely séták, kocsizásokból és a vidékre való kirándulásokból áll, egy ilyen kirándulásról fogok jövőre szólni.

Multságára szolgál még az ugynevezett tombola, vagyis egy nagy lutri játék. Itt az ember jegyeket vesz, és nyerhet rajta mindennemű apróságokat pl. csinos táskák, bőröndök, órák, dobozok, varrópárnák, albumok, sétapálcák, tükrök, poharak stb.

(Nekem is vett már apám párszor jegyet, de még nem nyertem semmit!)

Ezt a tombolát mindenkor egy pár óráig tartó táncz fejezi be; de a melyből — nekem legalább — szörnyen hiányzik a csárdás.

Van itt még színház is, hanem nagyon a ponyva időszakból.

Különfélék.

Rudolf koronaherceg eddigi tanulmányiból általános vizsgát fog letenni, s ezzel a kiszabott tanterv egy része be lesz töltve. Hány szegény sorsú fiú, ki tanulni nem szeret, gondol irigykedve a királyfiúra, azt vélve, hogy lám, mi jó dolga van neki, még csak tanulni sem kell, hogy megélhessen. Mennyire tévednek az ily könnyelmű fiúk, a koronaherceg többet, és nagyobb szorgalommal tanul, mint bármelyike azoknak, kik megélhetés tekintetéből tanulnak. Mai nap a tudás kedvéért is kell tanulni; mert igen szánandó egyén a tudatlan, s a királyfi szorgalma ösztönül szolgálhat sokaknak.

Az országgyűlést, mint hírlik, — jövő hó elején hívják össze.

Ismét velocipeden utazott egy Croix nevű fiatal francia. Nagy utat tett, Párisból Kievbe, s utjában érintette Bécsset, Krakkót, és Lemberget. Mindenhol bámész tömeg fogadta az utazót, de legjobban megbámulták a muszka falukban, hol ördögnek és boszorkánynak tekintették.

E napokban a reggeli szegedi vonat kisiklott a sinekből, s jó másfél órát késett. E bajt az okozta, hogy a tehéncsordát épen akkor hajták keresztül a vasút gátján, midőn a vonat jött. Hét tehén lett áldozata e vigyázatlanságnak.

Egy magyar ifju, Érkövi Ede, ki Zürichben kitünően végzé tanulmányait az ottani főiskolán, egy Zürich melletti fürdőben e hó 4-én 24 éves korában meghalt

A honvéd-tanosztály e hó 7-én nagy hadgyakorlatot tartott a budai hegyekben. Midőn a gyalog és lovas csapat végig vonult a főváros utczáin számtalan nézője volt e szép csapatnak.

Népkertet terveznek, mely a soroksári utcától az üllői utig terjedne. Pecz műkertész bizatott meg a fák és növények minőségére nézve javaslatot készíteni; mi ha megtörtént az előmunkálatok rögtön megkezdetnek.

Két új helyi gőzös közlekedik Pest-Buda közt „Hatytyu“ és „Hab-leány.“ Mindkettő az első Dunagőzhajózási társulaté, s oly szerkezettel bír, hogy ha folyam mentében ki akar kötni, nem kell megfordulni, miáltal idő kiméltetik, s a közlekedés gyorsabb.

A szerencsétlen 12 éves Devecsery Pistát hat hét előtt veszett eb marta meg, minek folytán e napokban a Rókuszkórházban meghalt.

A világ körül utazása, most már nem igényel több időt, mint 80 napot. Párisból New-Yorkba vasuton és gőzhajón 11 nap, New-Yorkból San-Franciscoba vasuton 7 nap, innen Jokuhomába gőzhajón 21 nap: Jokuhomából Hongkongba gőzhajón 6 nap; innen Calcuttába gőzhajón 12 nap: innen Bombayba vaspályán 3 nap; innen Cairoba vasuton és gőzhajón 14 nap és Cairóból vissza Párisba vasuton és gőzhajón 6 nap.

Számrejtvény. — *Forster Erzsikétől.*

	4	5	7	2	Megérleli terményünket,		
14	7	18	19	17	2	Ebből költjük el az ebédet.	
	10	9	8	11	3	Egészséges huseledel,	
		1	16	20	8	Az imát ezzel végzük el.	
		11	12	13	4	Felső Ausztriában város, nagy zárdával.	
		21	16	2	15	Finév, november havában.	
	10	7	2	9	10	Országunk egy megyéje.	
		2	9	11	3	Kijátszhatlan ennek csele.	
2	15	16	17	4	5	21	Zenészünk, pedig igen híres.
		6	21	8	12	Szinte férfinak a neve.	
		1—21				Olvasni e népszerű művet, A legnagyobb élvezet.	

Megfejtési határidő szept. 18.

A 27-dik számban közlött rejtvények megfejtése a következő:

A számrejtvényé:

„Ős Buda gyermeke fel szaporán!“

A sakktalányé:

Oh mi szépen leng a zászló,
Oh mi szépen fénylik a kard,
Eressz anyám engem is el
Szép vitézek seregével.
Nem lehet az édes fiam,
Mond az anya lassu hangon,
Férje után, ki már távol,
Kendővel int ablakából.

A képtalányé:

„Hanyatló félben van a török hatalma.“

M e g f e j t e t t é k :

Hagara Mariska, Hajdu Ilonka, Erdődy Amália, Oszlányi Kornél,
Kubinyi Irma, Brück Száli, Sebestyén Zsigmond, Mészáros Kornélia,
Tripolszky József, Gálóczy Dezső, Szél Ida, Bibel Gizella, Pécsi Erzsike,
Wallfisch Károly és Ilka, Pauli Teréz.

A kis posta.

M. Flórának Budán. Ezer köszönet.

„A rózsza eredetét“ egyelőre félretesszük.
Mársits Rozinká-nak. Nagyon szép ke-

gyedtől, hogy figyelembe vette ama kérdést, annál is
inkább, mivel kegyed az egyedüli. Ilonka azonban azt jegyzi meg rá, hogy
azáltal még nem lehet a különbséget megérteni, ha azt mondjuk, hogy mon-
datrész 5 van és beszédrész 10. Ő így véli: A mondatrészek és beszédrészek
között az a különbség, hogy míg egy egészen önálló szóról határozottan kimond-
hatjuk mily beszédrész, p. főnév, ige, vagy névmás-e, addig a mondatrészt
csak úgy lehet meghatározni, ha az több szóval összeköttetésben áll s több
szónak egymáshozí viszonyításából tűnik ki, melyik alany stb.

Ifj. T. K-nak. A küldöttekből választottunk, köszönjük. A másokra
nézve nem vonjuk-e magunkra az illető neheztelését?